TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) NUTARTIS

2013 m. lapkričio 14 d.*

„SESV 267 straipsnis — Sąvoka „teismas“ — Procedūra, skirta teisminio pobūdžio sprendimui priimti — Nepriklausomumas — Akivaizdus Teisingumo Teismo jurisdikcijos nebuvimas“

Byloje C-49/13

dėl *Úřad průmyslového vlastnictví* (Čekijos Respublika) 2013 m. sausio 22 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2013 m. sausio 29 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

MF 7 a.s.

prieš

MAFRA a.s.

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas M. Ilešič (pranešėjas), teisėjai C. G. Fernlund, A. Ó Caoimh, C. Toader ir E. Jarašiūnas,

generalinis advokatas P. Cruz Villalón,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į išklausius generalinį advokatą priimtą sprendimą išspręsti bylą motyvuota nutartimi pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 53 straipsnio 2 dalį,

priima šią

Nutartį

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2008 m. spalio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/95/EB valstybių narių teisės aktams, susijusiems su prekių ženklais, suderinti (OL L 299, p. 25) 3 straipsnio 2 dalies d punkto išaiškinimo.

2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant ginčą tarp *MF 7 a.s.* (toliau – *MF 7*) ir *MAFRA a.s.* (toliau – MAFRA) dėl *MF 7* pateikto prašymo panaikinti MAFRA priklausančius prekių ženklus „Mladá fronta DNES“ ir „MLADÁ FRONTA DNES“.

* Proceso kalba: čekų.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

3 Direktyvos 2008/95 3 straipsnio 2 dalies d punkte numatyta:

„Bet kuri valstybė narė gali numatyti, jog prekių ženklas neregistruojamas arba, jeigu įregistruotas, registracija gali būti pripažinta negaliojančia, jeigu:

<...>

d) paraišką prekių ženklui įregistruoti pareiškėjas pateikė turėdamas nesąžiningų ketinimų.“

Čekijos teisė

4 Direktyvos 2008/95 3 straipsnio 2 dalies d punktas į Čekijos teisę buvo perkeltas 2003 m. gruodžio 3 d. Prekių ženklų įstatymo Nr. 441/200 (*zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách*) 4 ir 32 straipsniais.

5 Pagal šio įstatymo 4 straipsnio m punktą negalima įregistruoti žymens, jeigu akivaizdu, kad paraiška įregistruoti prekių ženklą buvo pateikta nesąžiningai.

6 Pagal minėto įstatymo 32 straipsnio 1 dalį *Úřad průmyslového vlastnictví* (Pramoninės nuosavybės tarnyba) vykstant pagal trečiojo asmens skundą arba savo pačios iniciatyva pradėtai procedūrai pripažįsta prekių ženklo registraciją negaliojančia, jeigu šis prekių ženklas buvo įregistruotas pažeidžiant minėtą 4 straipsnį.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

7 „Mladá fronta“ yra įmonės *Mladá fronta* nuo 1945 m. Čekijos Respublikoje leidžiamas dienraštis. Nurodant šią leidybos veiklą, naudojamas žymuo „Mladá fronta“ ir santrumpa „mf“, nors nė vienas iš šių žymenų nebuvo formaliai saugomas iki 1991 m.

8 1990 m. *MaF a.s.* (toliau – *MaF*), tais pačiais metais pradėjusią leisti dienraštį „Mladá fronta DNES“, įsteigė dienraščio „Mladá fronta“ redakcinės kolegijos nariai. 1990 m. rugpjūčio 31 d. ir gruodžio 19 d. įmonė *Mladá fronta* ir *MaF* sudarė atitinkamai dvi komercines sutartis, kuriose buvo nustatytos dienraščio „Mladá fronta DNES“ leidybos sąlygos. Vėliau *MaF* perleido minėto dienraščio leidybos teises MAFRA, o minėtos dvi sutartys buvo pakeistos dviem 1991 m. gruodžio 30 d. sutartimis.

9 1991 m. kovo 20 d. *Mladá fronta a.s.*, įmonės *Mladá fronta* teisių perėmėja, pateikė nacionalinio prekių ženklo „Mladá fronta“ registracijos paraišką ir 1991 m. liepos 28 d. ji buvo užregistruota prekių ženklų registre (Nr. 170613) periodinių ir neperiodinių leidinių, spaudinių ir komercinių spaudinių leidybai, reklamos paslaugų teikimui, visų rūšių reklamos ir skubių spaudinių gamybai, priskiriamiems peržiūrėtos ir iš dalies pakeistos 1957 m. birželio 15 d. Nicos sutarties dėl tarptautinės prekių ir paslaugų klasifikacijos ženklams registruoti 16, 35 ir 41 klasėms.

10 1991 m. spalio 11 d. MAFRA pateikė nacionalinių prekių ženklų „Mladá fronta DNES“ ir „MLADÁ FRONTA DNES“ registracijos paraiškas ir 1991 m. vasario 17 d. jos buvo užregistruotos prekių ženklų registre (Nr. 174995 ir 174996) spaudai, žurnalams, knygoms, spaudiniams, platinimui, verslui, pardavimui, reklamai, radijo ir televizijos transliavimui, atstovavimui ir tarpininkavimo veiklai, spausdinimo ir kompiuterinėms paslaugoms ir visuomenės nuomonės tyrimams, priskiriamiems minėtos Nicos sutarties 16, 35, 38 ir 41 klasėms.

11 2012 m. rugsėjo 14 d. *Úřad průmyslového vlastnictví* gavo MF 7 prašymą panaikinti MAFRA priklausančių prekių ženklų „Mladá fronta DNES“ ir „MLADÁ FRONTA DNES“ registracijas. Grįsdama savo prašymą MF 7 tvirtino, kad nagrinėjamų prekių ženklų registracijos paraišką pateikęs asmuo, kai teikė registracijos paraišką, veikė nesąžiningai, be kita ko, atsižvelgiant į kito ūkio subjekto, t. y. *Mladá fronta a.s.*, ankstesnes teises į žymenį „Mladá fronta“.

12 Šiomis aplinkybėmis *Úřad průmyslového vlastnictví* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar direktyvos [2008/95] 3 straipsnio 2 dalies d punktą reikia aiškinti taip, kad nagrinėjant klausimą, ar prekių ženklo paraišką pateikęs asmuo veikė sąžiningai, svarbios tik iki prekių ženklo paraiškos pateikimo dienos arba tą dieną buvusios aplinkybės, ar taip pat galima remtis aplinkybėmis, susiklosčiusiomis jau pateikus paraišką, siekiant įrodyti, kad pareiškėjas veikė sąžiningai?

2. Ar [2001 m. lapkričio 20 d. Sprendimą *Zino Davidoff ir Levi Strauss*, (C-414/99-C-416/99, Rink. p. I-8691)] reikia bendrai taikyti nagrinėjant visas bylas, kai siekiama išsiaiškinti, ar prekių ženklo savininkas leido elgtis taip, kad tai galėjo lemti jo išimtinių teisių susilpninimą ar apribojimą?

3. Ar galima daryti išvadą, kad vėlesnio prekių ženklo paraišką pateikęs asmuo veikė sąžiningai, remiantis tuo, kad ankstesnio prekių ženklo savininkas su vėlesnio prekių ženklo paraišką pateikusiu asmeniu sudarė susitarimus, kurių pagrindu tas savininkas leido vykdyti periodinių spaudinių, kurių pavadinimas buvo panašus į prašomą įregistruoti vėlesnį prekių ženklą, leidybą, neprieštaravo, kad tokius spaudinius vėlesnio prekių ženklo paraišką pateikęs asmuo įregistruotų, ir suteikė šiam pareiškėjui paramą juos leidžiant, nors šiuose susitarimuose intelektinės nuosavybės teisės klausimas aiškiai nereglamentuotas?

4. Jeigu aplinkybės, susiklosčiusios jau pateikus prekių ženklo paraišką, taip pat galėtų būti svarbios vertinant klausimą, ar prekių ženklo paraišką pateikęs asmuo veikė sąžiningai, ar galima taip pat padaryti išvadą, kad pareiškėjas veikė sąžiningai, remiantis tuo, kad ankstesnio prekių ženklo savininkas, nors ir žinojo visas aplinkybes, leido naudotis ginčijamu ženklu bent dešimt metų laikotarpiu?“

Dėl Teisingumo Teismo jurisdikcijos

13 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 53 straipsnio 2 dalį, jeigu byla akivaizdžiai nepriklauso Teisingumo Teismo jurisdikcijai arba jeigu prašymas, ieškinys ar apeliacinis skundas yra akivaizdžiai nepriimtinas, išklausęs generalinį advokatą, Teismas bet kada gali nuspręsti priimti sprendimą motyvuota nutartimi ir netęsti proceso.

14 Nagrinėjant šį prašymą priimti prejudicinį sprendimą reikia taikyti šią nuostatą.

15 Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką tam, kad atsakytų į tik su Sąjungos teise susijusį klausimą, ar prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusi institucija yra „teismas“, kaip jis suprantamas pagal SESV 267 straipsnį, Teisingumo Teismas atsižvelgia į aplinkybių visumą, t. y. ar institucija įsteigta įstatymu, ar ji nuolatinė, ar jos jurisdikcija yra privaloma, ar procesas joje grindžiamas rungimosi principu, ar ji taiko teisės aktus ir ar ji yra nepriklausoma (žr., be kita ko, 1997 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Dorsch Consult,* C-54/96, Rink. p. I-4961, 23 punktą; 2005 m. gegužės 31 d. Sprendimo *Syfait ir kt.*, C-53/03, Rink. p. I-4609, 29 punktą; 2007 m. birželio 14 d. Sprendimo *Häupl*, C-246/05, Rink. p. I-4673, 16 punktą ir 2013 m. sausio 31 d. Sprendimo *Belov*, C-394/11, 38 punktą).

16 Konkrečiai tariant, nacionalinė institucija negali būti kvalifikuojama kaip „teismas“, kaip jis suprantamas pagal SESV 267 straipsnį, kai ji priima sprendimą vykdydama ne teismines, bet administracinio pobūdžio funkcijas (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Belov* 40 punktą ir nurodytą teismų praktiką).

17 Sprendimas, kurį *Úřad průmyslového vlastnictví* turi priimti tokiu atveju, koks nagrinėjamas pagrindinėje byloje, panašus į administracinio pobūdžio sprendimą.

18 Šiuo aspektu reikia pažymėti, kad pagal Įstatymo Nr. 441/2003 32 straipsnio 1 dalį prekių ženklo registracijos pripažinimo negaliojančia procedūra *Úřad průmyslového vlastnictví* gali būti pradėta ne tik trečiųjų asmenų prašymu, bet ir pačios šios institucijos iniciatyva, o tai yra požymis, kad ji neturi „teismo“ statuso, bet turi administracinio organo savybių.

19 Be to, kaip matyti iš Čekijos vyriausybės ir Europos Komisijos rašytinių pastabų, *Úřad průmyslového vlastnictví* sprendimai, susiję su prekių ženklų registracijos panaikinimu, gali būti skundžiami šios institucijos vadovui, kurio paties sprendimai gali būti skundžiami administraciniam teismui, o tokiu atveju *Úřad průmyslového vlastnictví* turi atsakovo statusą. Ši sprendimo dėl prekių ženklo registracijos panaikinimo apskundimo tvarka rodo šios institucijos priimamų sprendimų administracinį pobūdį.

20 Be to, šis prašymas priimti prejudicinį sprendimą dviem aspektais skiriasi nuo prašymo, kuriuo remiantis buvo priimtas minėtas Sprendimas *Häupl*, kuriame Teisingumo Teismas „teismo“, kaip jis suprantamas pagal SESV 267 straipsnį, statusą pripažino *Oberster Patent- und Markensenat* (Aukščiausioji patentų ir prekių ženklų kolegija, Austrija).

21 Iš tiesų, viena vertus, *Oberster Patent- und Markensenat* yra kompetentinga priimti sprendimus, susijusius su skundais dėl *Nichtigkeitsabteilung des Patentamtes* (Patentų biuro anuliavimo skyrius) ir *Beschwerdeabteilung des Patentamtes* (Patentų tarnybos apeliacinis skyrius) sprendimų. Tačiau, kaip matyti iš šios nutarties 19 punkto, *Úřad průmyslového vlastnictví*, šioje byloje aptariama institucija, priima sprendimus dėl prašymų panaikinti prekių ženklų registraciją, o tokia kompetencija, atrodo, panaši į *Nichtigkeitsabteilung des Patentamtes* kompetenciją.

22 Kita vertus, kaip matyti iš minėto Sprendimo *Häupl* 18 punkto, *Oberster Patent- und Markensenat* nariai vykdo savo funkcijas visiškai savarankiškai ir jie nesaistomi jokių nurodymų. Jų nešališkumą sustiprina tai, kad priežastys, dėl kurių jų įgaliojimai gali pasibaigti prieš terminą, susijusios tik su išimtinėmis ir aiškiai apibrėžtomis aplinkybėmis.

23 Tokios nepriklausomumo ir nešališkumo garantijos, kurios būtinos tam, kad institucija galėtų būti kvalifikuojama kaip „teismas“, kaip jis suprantamas pagal SESV 267 straipsnį, reikalauja, kad egzistuotų taisyklės, be kita ko, dėl teismo sudėties, jo narių paskyrimo, įgaliojimų trukmės ir susilaikymo, nusišalinimo ir atšaukimo priežasčių, kad teisės subjektams nekiltų jokių pagrįstų abejonių dėl to, jog šiam teismui nedaro įtakos išoriniai veiksniai, ir dėl jo neutralumo susikertant interesams (žr., be kita ko, 2008 m. gegužės 14 d. Nutarties *Pilato*, C-109/07, Rink. p. I-3503, 24 punktą ir 2013 m. sausio 31 d. Sprendimo *D. ir A.*, C-175/11, 97 punktą).

24 Tačiau atrodo, kad iš Čekijos vyriausybės ir Komisijos rašytinių pastabų matyti, jog įstatyme neįtvirtinti pagrindai, kuriais remdamasi Čekijos vyriausybė galėtų atstatydinti *Úřad průmyslového vlastnictví* vadovą, ir jame nenumatyta jo įgaliojimų trukmė.

25 Iš viso to, kas išdėstyta, išplaukia, kad Teisingumo Teismas akivaizdžiai neturi jurisdikcijos priimti sprendimo dėl *Úřad průmyslového vlastnictví* pateiktų prejudicinių klausimų.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

26 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusios institucijos nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti ši institucija. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nutaria:

Europos Sąjungos Teisingumo Teismas akivaizdžiai neturi jurisdikcijos atsakyti į *Úřad průmyslového vlastnictví* (Čekijos Respublika) 2013 m. sausio 22 d. sprendimu pateiktus klausimus.

Parašai.